N°. 22.

DE GRONDWET.

VERSCHIJNT
des Maandags-, Woensdags- en Zaturdags-avonds.

PRIJS DER ADVERTENTIEN:
Van één tot zes regels. . . . . . . ƒ 1.00.
Voor elken regel meer. . . . . . . » 0.15.
Behalve de 35 cts. zegelgeld.

DINGSDAG 14 JUNIJ.

UITGEVERS-DIRECTEUREN:
JOH. NOMAN en ZOON, te 's Gravenhage.

Brieven franco aan het Bureau De Grondwet.
Jan Hendrikstraat, n°. 259.

ABONNEMENTSPRIJS:
Voor 's Gravenhage per 3 maanden . . . ƒ 3.00.
Voor de overige steden des Rijks . . . » 3.50.

Hoofd-Bureau voor Ned. Oost-Indie:
W. J. VAN HAREN NOMAN, te Batavia.
Prijs franco per Landmail voor Java en buitenbezittingen per jaar, met vooruitbetaling bij het nemen van het abonnement ƒ 40, Ned. Cour.

Berigt.

Morgen, dingsdag, in den namiddag zal, tegen 10 Cent, aan het Bureau der Courant verkrijgbaar zijn DE TROONREDE, tot opening van de zitting der Staten-Generaal.

De geabonneerden binnen deze stad ontvangen die gratis.

De heer Mr. J. P. P. baron van Zuylen van Nijevelt

Is de kandidaat voor het Lidmaatschap van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, dien wij in gemoede allen onafhankelijken kiezers blijven aanbevelen.

De heer van Zuylen, die bij de eerste stemming ruim *vier* honderd stemmen op zich vereenigde, werd, bij de herstemming, reeds door ruim *vijf* honderd kiezers als hun vertegenwoordiger gekozen. Een bewijs, dat een aanzienlijk getal kiezers tot beter inzigt was gekomen. Zij hebben zich den tijd, tusschen de herstemming verloopende, te nutte gemaakt, en zijn door eigen onderzoek tot de erkentenis gekomen, dat men ten onregte uit 's lands raadzaal een man heeft willen verwijderd houden, wiens naam eene eer is voor Nederlands historie, wiens loopbaan onbevlekt is; aan wiens talenten, bezadigdheid en onpartijdigheid ook door de tegenstanders regtmatige hulde wordt gebragt.

Wij hebben alle hoop, dat, nu de Natie al meer en meer begint in te zien, hoe de godsdienstige agitatie slechts is geweest een *voorwendsel*; nu het zelfs waarschijnlijk is, dat de nieuwe Regering het land, omtrent deze zaak, van kwaad tot erger zal helpen, ook op nieuw vele kiezers van het district 's Gravenhage hunne stem zullen voegen bij *de ruim vijf honderd stemmen*, reeds aan den heer van Zuylen verleend.

Het welbegrepen belang, de billijkheid, de *eer* vorderen, dat de afstammeling van een roemrijk geslacht, zich steeds zijn naam en zijn Vaderland waardig hebbende betoond, door de kiezers van dit district in de Tweede Kamer worde gebragt. Dit kiesdistrict zal daardoor een smet van ondankbaarheid en partijzucht uitwisschen, die nu op het Vaderland kleeft.

Reeds hebben onderscheidene dagbladen, die het Ministerie *van harte zijn toegedaan*, den kiezers toegeroepen: «Men heeft het Ministerie zelf overrompeld; de wolf is in de schaapskooi; de Groenianen worden meester van het Bestuur; kiest in 's hemels naam gematigde liberalen, of wij zijn verloren!» Ziedaar de noodkreet van ministeriële bladen. Behoeven wij nader aan te toonen, dat de kiezers behoedzaam elke *versnippering* van stemmen behooren te vermijden? Daaruit toch zou alleen *dit* kunnen volgen, dat men op nieuw tot eene herstemming zal moeten overgaan, ten gevolge waarvan men dan slechts zal kunnen kiezen het beste van twee kwaden.

Het is de taktiek der anti-revolutionnairen en reactionnairen, om die *versnippering* te zien gelukken. Daarom draagt men de candidatuur voor van de heeren Hoffman, Rijk, Metman, en Gefken. Gelukt het plan: men zal dan hebben te kiezen tusschen een anti-revolutionnair en een reactionnair. De kies-vereeniging *Nederland* heeft den heer Rijk geproclameerd tot kandidaat; maar van de 400 personen, die deze vereeniging telt, hebben slechts 58 hunne stem op dien heer uitgebragt. Hoogstwaarschijnlijk behooren zelfs van die 58, de meesten tot de zoodanigen, die ruim geweten genoeg hebben, om tegelijk lid te zijn van de ultra-protestantsche vereeniging en het reglement van *Nederland* te onderteekenen. Dezelfde stemmen, die den heer Rijk tot kandidaat proclameerden in *Vaderland en Koning*, deden het ook in *Nederland*. Het is een comediespel, dat men zich veroorlooft met vrije, zelfstandige mannen te spelen, als wij meenen dat onze kiezers zijn.

Wie dus geene herstemming verlangt; wie de anti-revolutie of reactie niet nog meer in de hand wil werken; wie zorgen wil, zoo als het zijn pligt is, dat de vertegenwoordiging zij *«het wakend geweten der Grondwet,»* hij sluite zich aan bij de ruim vijfhonderd kiezers, die reeds hunne stem op den heer van Zuijlen hebben uitgebragt. Verstandige, verdraagzame protestanten, catholieken en israëliten: allen hebben er gelijkelijk belang bij, dat de heer van Zuijlen gekozen worde.

Ook de *billijkheid* eischt, dat wij den heer van Zuijlen van Nijevelt naar de Tweede Kamer afvaardigen. Van de vier afgetreden ministers zijn drie tot leden der Staten-Generaal gekozen. Zoo er al schuld is — en wij blijven het ontkennen — niemand zal zoo willens blind willen zijn, om te beweren, dat dan de heer van Zuijlen *schuld zou hebben*. Zoo er al schuld is, dan is het juist de heer van Zuijlen, die in het Ministerie optrad, toen zijn ambtsvoorganger, de heer van Sonsbeeck, *de zaak reeds had afgedaan*; dan is het juist de heer van Zuijlen, die in een aartsbisschop *van* Utrecht, wegens Utrechts onverdraagzaamheid, bezwaar maakte. Zou men nu, zonder onbillijk te zijn, den heer van Zuijlen de plaats kunnen weigeren, die hij steeds zoo eervol heeft ingenomen?

Wat kan dan toch wel de reden zijn, dat men zoo veel angst betoont voor de optreding in de Tweede Kamer, *juist* van den heer van Zuijlen? Ministeriële couranten verkondigen, de heer van Hall zelf getuigt van hem, dat hij niet is een blinde volgeling; dat hij is talentvol, gematigd, eerlijk, onafhankelijk, onpartijdig; bereid om begane fouten te erkennen, gehecht aan Koning en Vaderland. En evenwel wil men doen gelooven, dat de heer van Zuijlen niet waardig zou zijn het Nederlandsche Volk te vertegenwoordigen! Zonderlinge logica. Wij zullen de gevolgtrekkingen niet ontwikkelen, die daaruit kunnen worden opgemaakt. Onze eer is er ons te dierbaar voor. Zeker is het echter in allen gevalle, dat men in den heer van Zuijlen schijnt te vreezen den onafhankelijken man, die niet zal gedoogen dat men der Natie blinddoeke, die door zijne uitstekende begaafdheden in staat is, de Natie *voor te lichten*. Maar het zijn juist zoodanige mannen, die eene Natie moet kiezen, als zij niet wil zijn de gehoorzame slavin der Regering; als zij gebruik wil maken van haar *regt*, om een *onafhankelijk*, *onpartijdig toezigt* op de Regering te kiezen.

Maar het is ook de *eer*, die ons gebiedt de candidatuur van den heer van Zuijlen van Nijevelt met alle kracht te ondersteunen. Het zal ook eene hulde zijn, aan de gevoelens des Konings betoond.

Men heeft ons willen bang maken. Daartoe heeft men den Koning bedoelingen toegedicht, die de Zijne niet kunnen zijn. Men heeft trachten te werken op het *eigenbelang*, daar waar het alleen de uiting van een vrij geweten, de uiting van een staatkundig gevoelen mag gelden.

Het is de eer van te zijn vrijgeboren, zelfstandig Nederlander, die gebiedt, om tegen dergelijke schandelijke bedreigingen te protesteren, door den onafhankelijken, aan Koning en Vaderland gehechten man te kiezen, wiens familie de schitterendste bladzijden in onze historie heeft helpen volschrijven, dien men verguisd heeft, gehoond en gelasterd.

Het is ons aller eer, die gebiedt den heer van Zuylen te kiezen; want het zal de overtuiging zijn van ons allen, dat wij in Neêrlands Koning meer vertrouwen stellen, dat wij in Hem edeler gevoelens waarderen, dan de zoodanigen, die zich vermeten, Hem door slaafsch eerbetoon en laaghartige middelen te dienen.

Belang, billijkheid en eer roepen u, kiezers, op, om aan Nederland, dat de oogen op u houdt gevestigd, te toonen: dat zelfstandigheid en onafhankelijkheid nog gloeijen in onze borsten; om te toonen, dat daar waar het de belangen van het Vaderland geldt, kinderachtige vrees tot zwijgen wordt gebragt, eene vrees, die slechts mag heerschen bij hen, die onregt doen en geheime bedoelingen in hun schild voeren.

Doet wel en ziet niet om!

Nederlanderachtigheden en Groenianisme.

De Heer Hoffman wordt in de *Nederlander* voortdurend sterk aanbevolen. Echter hij is *welligt* (naïve twijfeling!) niet, in den gebruikelijken zin der uitdrukking, een anti-revolutionnair,» maar hij is zwager van den Heer Groen.

Welligt dus anti-revolutionnair door verwantschap?

De Heer Hoffman wordt aanbevolen op grond, van hetgeen niet *hij*, maar de Heer *van Goltstein* gezegd heeft:

dat hij in 1851 niet *tegen* de begrooting van het depart. v. *binnenlandsche* zaken heeft gestemd, schoon de *triumviri* tegen waren; (1)

dat hij met de anti-revolutionairen voor «dierbare vrijheden» gestemd was;

«dat hij was *tegen* de *Scheepvaartwetten.*»

Na de werking der Scheepvaartwetten iemand aan te bevelen omdat hij er *tegen* was, getuigt òf van zeldzame vermetelheid jegens het publiek, òf van groote onkunde met onzen materielen toestand.

«De Heer Hoffman,» zegt nogtans de *Nederl. v. 10 Junij*, «is een voorstander van den *vrijen handel*; evenwel niet met die overdrijving, welke het belang der Natie aan de *ijdele speculatiën van eene valschelijk dusgenaamde wetenschap* en aan de *meer positieve speculatiën van zelfvreemdeling* prijs geeft.

«Ik heb in 1845 den vrijen handel verdedigd en verdedig dien nog; maar ik heb nooit aanspraak gemaakt op den titel van *freetrader pur sang*, gelijk [illegible]

(1) Jammer dat broeder Hoffman in 1852 niet meer in de Kamer was, toen de anti-revolutionnairen met *alle* leden *voor* de begrooting van het departement waren.

Tweede Kamer heeft genoemd, omdat ik altijd heb begrepen, dat die *beschermingen* konden worden in stand gehouden, zonder den *handel* geen nadeel berokkenen.»

Treurig citaat!

Voorstander van *vrijen handel*, met *instandhouding* van *beschermingen.*

En was het hier alleen om den *handel*, dat is om de *handelaars*, of om de *natie* te doen?

Men *schrijft* zeer klinkend over «*ijdele speculatie van eene valschelijk dusgenaamde wetenschap*,» *zegt* in de discussie «dat men er eigenlijk niet veel van *weet*, en niet veel van *begrijpt*,» (1) en *bewijst* volstrekt niet op de hoogte te zijn van het vraagstuk *waaraan de welvaart hangt van het geheele volk*.

Door *Philaletes* wordt in de *N. R. Ct.* het volgende geschreven:

De Nederlander zegt in N°. 894:

«Ook ons kwam, dezer dagen, meer dan één geschrift onder het oog, waarin Thorbecke, misschien wel door degenen, die hem vóór zes weken met schijnbare geestdrift zouden hebben gevleid, op onwaardige wijs niet *miskend* wordt alleen, maar *verguisd.*»

De Nederlander vraagt daarop:

«Is de verguizing van Thorbecke vergelijkbaar met den smaad, die sedert jaar en dag, onder lasterlijke voorstelling der beginselen van de *anti-revolutionnaire* partij, over onze vrienden uitgestort werd?»

«Of zal de edele verontwaardiging van *den man van eer*, «van *de fatsoenlijke vrouw* en van *den schrijver van een* «*Vliegend Blaadje*, tot het onregt, dat aan den *politieken medestander* geschiedt, beperkt zijn?»

Hierop dient tot antwoord:

Miskenning en *verguizing* vielen de partij van *de Nederlander* ten deel

niet van de zijde van Thorbecke;

wel en *bij uitnemendheid* van de zijde der Protestantsche bladen en geschriften, zoozals *de Fakkel*, *de Morgenster*, *de Kerkelijke Courant*, *de Tijdspiegel*....

Miskenning en *verguizing*, *laster* en *smaad* worden over Thorbecke uitgestort door

de zelfde geschriften,

de zelfde personen,

de zelfde vereenigingen, die, tot vòòr zes weken Groen van Prinsterer c. s.

beschimpten,

zijn strijd tegen Thorbecke en *De Nederlander* nogtans tegenichten,

met wie de partij van *de Nederlander*, in den toeleg tot de aftreding van het ministerie Thorbecke homogeen is;

aan wie de pausselijke allocutie zeer te stade kwam, als aanleiding, niet als oorzaak en grond tot petitionnement;

die, na in het werk der verkiezingen van de medewerking der anti-revolutionnaire partij te hebben geprofiteerd, haar weldra weder den rug zullen toekeeren.

In een artikel, getiteld: *Het leven van het ministerie van Hall*, geeft de *IJsselbode* een overzigt van den stand der partijen in de Tweede Kamer. Onze lezers zullen daarin dezelfde denkbeelden en beschouwingen terug vinden, als wij hun reeds den 5den Junij, in ons artikel: «*de Nieuwe Tweede Kamer*» mededeelden:

De *IJsselbode* neemt aan, dat er, behalve de «volbloed anti-revolutionnairen», de «openlijke reactionnairen» en de «constitutionneel-liberalen» eene partij is van een twintigtal *conservatieven*, die geen eigenen invloed zullen kunnen uitoefenen, maar steeds zullen blijven dobberen tusschen de anti-revolutionnairen en reactionnairen eenerzijds en de liberalen anderzijds.

«Op deze partij» zegt de *IJsselbode*, «kan de regering niet steunen. En toch: zoo het ministerie, gelijk het thans bestaat, getrouw aan zijn manifest, op eene toekomst wil rekenen, zou het dergelijke partij onder zijne banier moeten zien strijden. Eene partij, die de Grondwet wil behouden en uitvoeren; maar in angstig protest tegen hen zin, die, zooveel die Grondwet maar toelaat, alles op den ouden voet wil behouden of op dien voet terugbrengen; eene partij, die niet vooruit wil, maar er toch ook tegen opziet, om plotseling terug te keeren; die niet wil opbouwen, maar ook niet afbreken, en hu liefst in een *provisionnelen* staat de zaken zou willen laten blijven: — eene zoodanige partij had de tegenwoordige regering eigenlijk noodig om een tijdlang, ten minste, overeenkomstig het rekbare manifest, het bewind te kunnen voeren. Men schijnt op eene meerderheid in dien onbestemden, halfslachtigen geest te hebben gerekend; maar zoo ja, heeft men misgerekend. Want er is volstrekt geene meerderheid in dien geest. Er is in geene enkele rigting eene meerderheid, in geen enkel stelsel eene aaneengeslotene regerings-partij. Het sterkst zijn nog de liberaal-constitutionnelen. Maar zij staan op zich, zelven en zullen weinig steun vinden, noch hij de anti-revolutionnairen, noch bij de reactionnairen, noch bij de conservativen. Wij willen het niet verbloemen, dat het gezag aan de handen der liberalen is ontglipt en eene aanzienlijke versterking van hunne gelederen noodig zou zijn, een zij het verloren gezag zouden kunnen hernemen.

«Maar vraagt men nu, bij wie is het gezag? — dan moet men antwoorden: *nergens.*

«En dit is juist het pijnlijke van onzen toestand, dat wij niet weten: waarheen. De regering weet het evenmin, en zal zich aan het toeval moeten overgeven. De regering *kan* niet vragen, komt deze of gene maatregel met mijn systeem, met de rigting der vertegenwoordiging overeen, maar moet gaan berekenen, door middel van welke coalitie van partijen zij voor dit of voor dat eene meerderheid kan erlangen. Hier een lokaas voor de anti-revolutionnairen, daar eene concessie aan de reactionnairen; dan weder een palliatief om de conservatieven niet te zeer te verschrikken, soms zelfs iets vleiends voor de liberalen: — alleen door zulk een goochelspel is het verkrijgen eener wispelturige en steeds afwisselende meerderheid mogelijk. Men zal niet meer te vragen hebben: wat is in het welbegrepen belang des vaderlands? Wat is overeenkomstig de belofte eener eerlijke uitvoering der Grondwet? — maar alleen: Wat heeft kans eene transactie tusschen twee of meer fractiën der Tweede Kamer uit te lokken? Wat heeft kans eene tijdelijke coalitie tusschen twee of meer fractiën te bewerken!

«Wie er, onder deze omstandigheden, gelooft aan het tot stand komen der nog ontbrekende organieke wetten, zoo als op den waterstaat, de regterlijke organisatie, het onderwijs, armbestuur, Indisch regerings-reglement, enz.., zou toonen onbekend te zijn met de eerste voorwaarden van wetgeving. Iets dergelijks tot stand te brengen, — daartoe is de regering, daartoe is de Tweede Kamer volstrekt onmagtig; en men zal zich, des bewust, er dan waarschijnlijk ook niet aan wagen. Maar toch kan de regering op den duur niet leven, zonder hulp der vertegenwoordiging. Dagelijks zijn er maatregelen noodig waarbij, hare medewerking onmisbaar is. Welnu, op die punten zal het leven van het ministerie drijven door onophoudelijk *rondtasten*, door *loven* en *bieden*, door transigeren. Hier eene stem door dit toe te geven; daar een paar stemmen door dat te laten vallen; ginds een paar zwakken overgehaald door eene brommende belofte — zoo zal men pogen het leven der regering voort te slepen — indien dat *leven* heeten mag. En wij zullen het haar volstrekt niet kwalijk nemen, zoo zij zich in dat loven en bieden handig en bekwaam betoont; want het is de eenige mogelijkheid om de zaken gaande te houden. Immers het is niet alleen *deze* regering die *niet* regeren kan; maar *geene* hoegenaamd, van wat kleur ook. In dien toestand heeft ons die schandelijke staatsgreep gebragt, om godsdienst-twisten in de politiek te mengen. Men heeft de natie niet geroepen, om over een politiek vraagstuk, over een politiek beginsel te beslissen; maar om nieuwe keuzen te doen onder den indruk van theologische hartstogten. En de uitkomst beantwoordt aan die oneerlijke kunstgreep. In den blinde heeft men gekozen, alleen met het oog op de Kerk, met dit gevolg, dat geene staatkundige regering meer mogelijk is. De rigting onzer politiek blijft aan het toeval, aan eene anti-revolutionnaire gril, of een reactionnairen luim overgelaten.

«Dit bestaan heeft de heer van Hall aan zijn ministerie voorbereid.»

Buitenlandsche Berigten.

ENGELAND.

In de zitting van den 10den heeft Lord Palmerston in het Lagerhuis verklaard, dat hij niet kon antwoorden op de interpellatie van den heer Layard, betrekkelijk de Oostersche aangelegenheden bij afwezigheid van zijn ambtgenoot Lord John Russell, die de leiding van de debatten in deze kamer op zich had genomen. Lord John Russell kwam eenige oogenblikken later in de vergadering, waarop de heer Layard zijne vraag vernieuwde; de edele Lord antwoordde, dat hij het thans niet geraden achtte, eene beraadslaging over dit onderwerp aan te vangen; maar dat hij later met den heer Layard zou overeenkomen, op welken dag deze zijne interpellatie zou kunnen doen. Dezelfde vraag zou dienzelfden dag in het Hoogerhuis door Lord Clanricarde aan de Regering gerigt worden, maar deze interpellatie is achterwege gebleven. Het is niet te betwijfelen, of Lord Aberdeen zou dezelfde houding als Lord Russell aangenomen hebben.

— Men leest in de *Sun*: De katoenspinners te *Stockport* hebben eene verhooging van 10pCt van de fabriekanten geëischt. Nadat de fabriekanten de dagloonen in den omtrek van 10 mijlen van Manchester hadden onderzocht, hebben zij geantwoord, dat zij aan zekere spinners, die met 5pCt. beneden de middelsom betaald werden, zooveel meer zouden geven. Anderen zouden 8pCt. vermeerdering ontvangen; maar de wevers, die meer dan de middelsom verdienden, zouden geenerlei verhooging verkrijgen. Nadat dit bekend geworden was, hebben de werklieden op alle fabrieken, behalve drie, aangekondigd, dat zij ophouden zouden te arbeiden; en inderdaad bleven alle weefgetouwen op den 10den stil staan, meer dan 20000 personen van de beide seksen staakten hun werk. In de drie andere fabrieken zal men almede in deze week ophouden te arbeiden. Het schijnt, dat de spinners tevreden waren met de hun gestelde voorwaarden, maar dat zij de wevers hebben willen ondersteunen. De werkbazen zeggen dat zij, onder elke omstandigheid, de fabrieken eene maand lang zullen gesloten houden.

— De stoomboot *Teviot* is te Southampton met de mail uit Brasilie aangekomen. De berigten uit Rio loopen tot den 15den, en zijn niets beduidend. Uit Buenos-Ayres schrijft men van 2 Mei, dat generaal Urquiza den bevelhebber van zijne vloot order hee[ft] gegeven, de haven te blokkeren Reeds op den 2[.] April was aan de bevelhebbers van de vreemde zee[-]magten van dit besluit berigt gegeven. Er is aan all[e] schepen 20 dagen tijd toegestaan, om de haven te verlaten. Men heeft getracht nieuwe onderhandelingen aan te knoopen, waarvan men echter geen gunstigen uitslag verwacht.

FRANKRIJK.

Er waren zoo vele tegenstrijdige geruchten in omloop te Parijs, dat de *Moniteur* eene nota heeft medegedeeld om te ontkennen, dat het gouvernement van voornemens was, de nationale garde te ontbinden.

— Er hebben onophoudelijk arrestatiën te Parijs plaats, en het schijnt, dat dit eveneens in de departementen het geval is; men wil bepaaldelijk, dat er een ernstig complot gesmeed was, maar de fransche dagbladen zwijgen volstrekt over deze aangelegenheid. Meer dan 100 personen moeten reeds gearresteerd zijn.

— Het bestuur der domeinen zal zeer spoedig het fraaije landgoed Neuilly, dat aan koning Lodewijk Philips toebehoord heeft, doen verkoopen.

— Men verzekert, dat de minister van marine bevel heeft gegeven, onmiddelijk naar Brest alle zeelieden op te zenden, die geene vier jaren op de oorlogschepen van den staat hebben gediend, en reeds sedert meer dan een jaar zijn teruggezonden. De *Courier du Hâvre* zegt, dat aan dat bevel reeds in die stad gevolg is gegeven, omdat men zich op alle mogelijke gebeurtenissen wil voorbereiden.

BELGIE.

De Kamer van Afgevaardigden heeft op den 11den met 61 stemmen tegen 1, het wets-ontwerp aangenomen, houdende verlof tot het verleenen van eene geldelijke bijdrage tot voltooijing van een gedenkteeken, op te rigten ter herinnering aan het nationale congres en van eene kerk, te stichten ter herinnering aan wijlen de Koningin Louise Marie.

SPANJE.

Een dagblad van Madrid deelt een Koninklijk besluit mede, waarbij de invoerregten op 39 artikelen hersteld worden, die bij het besluit van 12 Mei onder de toen vrijgestelde 526 waren begrepen.

— Men meldt uit Madrid, dat het Gouvernement het ontslag van den heer Isturitz, als gezant te Londen, niet heeft aangenomen. Men weet niet juist, om welke redenen de heer Isturitz zijn ontslag had aangeboden.

DUITSCHLAND.

De tol-conferentiën tusschen al de Staten, die leden van het Zollverein zijn, zullen bepaald te Berlijn op den 4den Julij geopend worden. Den 10den heeft het Pruissische Gouvernement aan die Gouvernementen uitgenoodigd zich alsdan daar te doen vertegenwoordigen.

ZWITSERLAND.

De moeijelijkheden tusschen Zwitserland en Oostenrijk worden langzamerhand uit den weg geruimd. De *Parlemento* te Turijn heeft op den 6 Junij van Bellinzona eene mededeeling ontvangen, luidende, dat de commissie uit het Wetgevende Ligchaam, die de zaak, betreffende de monniken van het kanton Tessino, moest onderzoeken, zich met eene groote meerderheid tegen het besluit heeft verklaard, waarbij die geestelijken worden uitgezet. Indien de Groote Raad dit goedkeurt, dan is eene van de voornaamste grieven van Oostenrijk tegen Tessino uit den weg geruimd. Echter zou dit besluit van den Grooten Raad zoo geheel in strijd zijn met vroegere besluiten over diezelfde zaak, dat men zich niet te veel daarvan mag voorstellen.

— Wij hebben reeds gezegd, dat de commissie uit den Grooten Raad te Frijburg, zich onderwerpende aan de beslissing van den Bondsraad, waarbij de vonnissen van den Frijburgschen krijgsraad als inconstitutionneel vernietigd worden, voorstelde de beschuldigden wegens deelneming aan den opstand van 22 April naar den jury te verwijzen, echter met voorbehoud van de regten van het kanton Frijburg tegenover de beslissing van den Bondsraad. De Groote Raad heeft na langdurige beraadslagingen, het voorstel van de commissie aangenomen. De oppositie wilde eene algemeene amnestie; maar de meerderheid besteed die, vooreerst wegens de groote onkosten, die door dezen opstand veroorzaakt waren, en ten tweede, wegens de menigvuldige pogingen, die in den laatsten tijd tot omverwerping van het kantonnale bestuur waren gedaan.

ITALIE.

De Kamer van Afgevaardigden van Sardinië, heeft, in de zitting van 7 Junij, het wets-ontwerp tot herziening van het tarief der in- en uitgaande regten, met 95 stemmen tegen 11 aangenomen. Hoewel in gematigden zin, is dit wets-ontwerp echter geschoeid op meerdere handels-vrijheid.

— De Keizer van Oostenrijk heeft als bijzonder gunstbewijs, het beslag opgeheven, dat op de ge-

(1) Zitting van 29 Junij 1850, bl. 7.

deren van den beeldhouwer Lombard Simonetti was gelegd.

TURKIJE.

Er is niets nieuws aangaande de Oostersche quaestie; allerwege komen echter teekenen op, dat de vrede geenszins gestoord zal worden. Te Londen zoowel als te Parijs legt men de zending van de Engelsche en Fransche vloten naar de Dardenellen aldus uit. De staatslieden gelooven volstrekt niet aan de waarschijnlijkheid van een oorlog; en men mag bijna zeggen, dat het overtrekken van de Pruth en het bezetten van de Donau-vorstendommen door de Russen slechts weinigen indruk zal maken, daar men er geheel op voorbereid is, te meer daar men begrijpt, dat alles zich daarbij zal bepalen en dat de krijgstoerustingen, in den tegenwoordigen stand van zaken, noodzakelijk eene vreedzame ontknooping moeten hebben. Het is niet onbelangrijk op te merken, hetgeen de *Patrie* zegt, namelijk, dat de handel tusschen Rusland en Turkije steeds op dezelfde hoogte is gebleven; het getal Russische schepen, dat de havens van het Ottomanische Rijk is binnengezeild, is zelfs nog grooter geworden. Eene correspondentie van den 3den deelt mede, dat Soliman-Pacha, een van de voornaamste generaals van het Egyptische leger, den vorigen dag op een brik van den onderkoning, met eene bijzondere zending naar Konstantinopel vertrokken was. Hij was vergezeld door onderscheidene officieren van zijn staf. Voor zijn vertrek had hij eene langdurige conferentie met den Consul-Generaal van Engeland gehad. Door het vertrouwen, dat in de hooge diplomatische kringen te Londen en te Weenen heerscht, dat de vrede niet verstoord zal worden, is de Beurs te Parijs een weinig gerust gesteld geworden en zijn alle waarden gisteren weder niet onbelangrijk gerezen. De daling in de laatste dagen had echter reeds onderscheidene noodlottige gevolgen gehad. Men zeide, dat te Marseille Fransche officieren van alle wapenen waren ingescheept, om de Porte des noods hunne degens en hunne wetenschap aan te bieden. Wij nemen dit gerucht echter niet dan onder voorbehoud aan. Omer-Pacha is is te Widdus met zijn leger. Een duitsch dagblad zegt, dat nadat Oostenrijk de eer had of gewezen om de in Turkije geblevene Russische onderdanen te beschermen, prins Menchikoff hen onder de bescherming van Denemarken heeft gesteld.

— Men schrijft uit Damascus: Op verzoek van den Engelschen konsul, was de emir Said-Dus afgezet en moest naar Konstantinopel worden overgebragt, om zich over onbetamelijke uitdrukkingen over de Koningin van Engeland te regtvaardigen. De emir is in het hôtel van den Franschen consul gevlugt en deze, de heer Barbet de Jouy, heeft hem onder zijne bescherming genomen en verklaard, dat de zaak te Damascus moest worden uitgemaakt.

Binnenlandsche Berigten.

's Gravenhge, 11 Junij.

Naar men verneemt is de ongesteldheid van den Heer Thorbecke, niet van zoo ernstigen aard geweest, als door velen werd gevreesd. Met eenige dagen onthouding van ernstige zaken en beweging in de vrije lucht schijnt die ongesteldheid geheel te zullen wijken.

Het berigt van die ongesteldheid schijnt echter een vreugde-kreet te hebben doen opgaan in het kamp van den „*protestantschen zin.*„

Wij lezen toch heden, in een zijner organen, in de *Utrechtsche Provinciale en Stadscourant*, het navolgende, zooveel echt christelijke liefde ademend artikeltje:

«Naar wij vernemen, is het niet alleen de afgetreden minister *Thorbecke*, *die de hevige gemoedsaandoeningen der laatste dagen* door eene ziekte moet *bezuren*, maar ook zijn ijverigste voorstander, de heer *Zylker*, ligt, *ten gevolge zijner overdreven zucht en bemoeijingen om in de prov. Groningen als lid van de 2de Kamer herkozen te worden*, op het ziekbed ter neder; eene bloedspuwing zal ook hem waarschijnlijk beletten, deel te nemen aan de eerste zittingen van de nieuwe Tweede Kamer.»

De fatsoenlijke lezer zal ons wel verschoonen, wanneer wij op dit artikel geenerlei aanmerking maken.

Maar wij geven den heer Zylker in bedenking, of hij zich de beschuldiging kan laten aanleunen, dat hij zelf pogingen zou hebben aangewend, om gekozen te worden.

De „*Nederlander*„ is door ons tot zwijgen gebragt.

Onmagtig om onze bewijzen te wederleggen, waaruit zonneklaar bleek, dat het heilige, anti-revolutionnaire blad, in het allerhoffelijkste kleed, *bepaalde onwaarheden* zeide en *valsche aantijgingen* deed: maakte de „*Nederlander*„ zich er van af met de verklaring, dat we te opgewonden waren, zoodat met ons geene discussie mogelijk was.

Ieder verstandig lezer, begrijpt waar eigenlijk den *Nederlander* de schoen wringt. Zoo lang men tegen zwijgenden blagueren kon, had men het hoogste woord: nu er iemand is, die zegt, „*bewijs wat ge durft aanvoeren; maar rond en opregt zoo als het den Hollander betaamt*,„ kiest de vrome courant, met hare „versche,„ „nieuwe„ en „eigenaardige„ fanfaronades, zoo hard het kan, het hazenpad.

De *'s Gravenhaagsche Nieuwsbode* zit ook al in den klem.

Met dezelfde inspanning als de drenkeling, grijpt het naar de dreg, door den Grooten Profeet uitgeworpen, en, daarmeê aan wal sukkelende, roept het, met het doodzweet op de verbleekte kaken: „Met u is geene discussie mogelijk.„

Alsof wij met *de Nieuwsbode* discussie hadden verlangd!

Alsof wij ooit hadden gemeend, dat *de Nieuwsbode* in staat ware eene discussie te voeren!

Alsof wij en het publiek niet wisten, dat de redactie van *de Nieuwsbode* is zamengesteld uit een *kleêrmakersschaar* en het *toeval*, dat aan 't blad nu en dan een artikel, nu vuurrood, dan weder donker-groen, toewerpt.

Wij wilden slechts het publiek inlichten; wij wilden het Ministerie aantoonen, dat zijne organen onwaardig zijn, het te dienen. De bombast-spreuk van *de Nieuwsbode*, ontleend aan de *Nederlander*, zal ons daarvan niet terughouden.

Wil de *Nieuwsbode* zwijgen: des te beter.

Die zwijgt, stemt toe!

De *Nederlander* is niet heel gerust over het huwelijk van den Hertog van Brabant, Erfopvolger van den Belgischen Koning, (die volgens hem wel eens zou kunnen abdiceren), met eene *Aartshertogin van Oostenrijk*. Vroeger gaf Frankrijk hem wel eens bezorgdheid:

„ Die geen kwaad doet, zou die vreezen?
„ Dat zou kinderachtig wezen! „

de Tijd.

Men verneemt dat Z. M. de Koning, den heer burgemeester dezer residentie, HD. verlangen heeft doen te kennen gegeven, dat de dag van den 17 dezer alleen zal worden gevierd door het uitsteken van vlaggen, en het bespelen van het klokkenspel, en dat de overige voorgenomen feestvieringen zullen worden verschoven tot die, welke bij gelegenheid der intrede van HH. KK. HH. prins en prinses Hendrik der Nederlanden zullen plaats hebben.

Burgemeester en Wethouders van 's Gravenhage hebben bekend gemaakt, dat, op voorstel van den heer Med. Dr. Mess, geneesheer der gemeente-badinrigting te Scheveningen, het badsaisoen zal geopend worden op Woensdag, den 15 Junij 1853.

De beide volgende berigten leest men in de *Middelb. Courant*:

„ Te 's Gravenhage is het gerucht in omloop, dat bij Z. M. den koning het voornemen zou bestaan, om de koninklijke militaire academie van Breda naar Rotterdam over te brengen.„

„ Men verneemt, dat, blijkens eene van gouvernementswege gedane mededeeling, de Roomsch Catholijke geestelijken of kerkvoogden, zich noemende aartsbisschop van Utrecht, bisschop van Haarlem enz., op grond van de bestaande instructiën, geene aanspraak kunnen maken op vrijdom van port voor de ambtshalve door hen gevoerde briefwisseling, vermits geene Roomsch Catholieke geestelijken of kerkvoogden in gemelde betrekking bij het bestuur bekend zijn, en dus ook te dier zake of onder dien titel geene vrijstelling van port wegens aan hen gerigte of door hen verzondene brieven, kan worden toegestaan.„

Niet zonder groote verwondering heeft men de zoogenaamde vrijzinnige kiezers-vereeniging *Nederland* zich op nieuw met de kandidaturen voor de Tweede Kamer zien bemoeijen. Men geloofde, dat zij na de laatste herstemming voor goed begraven was. Het schijnt echter, dat zij, dank zij het vermogen van een „ handigen„ magnetiseur, slechts in en buitengewonen diepen slaap was gevallen. Die magnetische slaap is evenwel zoo zonderling geweest, dat men waarlijk daaromtrent wel eenige bijzonderheden had mogen vernemen. De kiezersvereeniging *Nederland* past er echter wel heilig op, om het geheim harer jongste werkeloosheid te openbaren. Is zij die openbaring aan de groote meerderheid harer leden, of aan zich zelve de minste verantwoording schuldig? Waartoe zou het dienen! Al dat gebabbel zou slechts den onnoozelen burgers meer leeren, dan 't noodig is dat ze weten. Het is veel beter, maar weêr in eens onder de levenden op te staan, als of er sedert den kiezerstijd niet het minst ware gebeurd.

Maar als de zoogenaamde vrijzinnige kiesvereeniging *Nederland* het stilzwijgen meent te moeten bewaren, dan meenen wij van onzen kant zijn jongst gehouden gedrag in het ware licht te moeten stellen, om de kiezers, die er leden van zijn, goed in te lichten.

Wij behoeven slechts de zonderlinge houding te herinneren, welke de Vereeniging, eenige dagen vóór de herstemming tusschen de heeren Band en Baron van Zuylen, heeft aangenomen. In plaats van eene algemeene vergadering bij een te roepen, en, gelijk het zijn *pligt* was, een der kandidaten voor te stellen, heeft het bestuur zijne pligten miskend, door volslagen werkeloos te blijven. Door deze onverklaarbare werkeloosheid heeft de Vereeniging *Nederland* het vertrouwen van alle loijale en vrije mannen verloren. Van dat oogenblik heeft zij afstand gedaan van haar invloed op de kiezers, die althans nog eenige dosis eigen oordeel en onafhankelijkheid bezitten.

Het bewijs ligt in de laatst gehoudene vergadering. Ofschoon de Vereeniging uit bijkans vier honderd leden bestaat, hebben slechts twee en negentig aan de oproeping van het bestuur gehoor gegeven.

Met nog geen vierde van het getal leden heeft men alzoo de keuze gedaan van een kandidaat, die niet meer dan *een zevende* der stemmen op zich heeft vereenigd, waarover *Nederland* beschikt. Welligt is die keuze overeenkomstig het reglement der Vereeniging; zeker is het evenwel, dat zij elke zedelijke kracht mist. De afwezigheid van *drie vierden* der leden is de juiste maatstaf van het vertrouwen, dat hun eene Vereeniging schenkt, die wakker is of slaapt al naar gelang de omstandigheden.

De kiezers-vereeniging *Nederland* moge nu een liberalen candidaat vooropschuiven: de waarlijk constitutionnele en onafhankelijke kiezers weten thans, waaraan zij zich te houden hebben ten aanzien van de taktiek, die strekt om verdeeldheid in hun midden te zaaijen. Zij hebben nog niet vergeten en zullen nimmer vergeten de zonderlinge werkeloosheid van het Bestuur, toen de debatten gevoerd werden over een reactionnairen candidaat en een candidaat, die in allen deele aan de vereischten van art. 1. van het reglement der kies-erveeniging *Nederland* voldoet.

Wat de zoogenaamde vrijzinnige kies-vereeniging der residentie thans het beste doen kan, is: zich voortaan alle moeite te sparen. Zij kan gerust haar uithangbord en haar fondsen aan den meest biedende verkoopen, en zich eindelijk aan de zoete rust overgeven, waarop haar laatste kiezers-veldtogt onverjaarbare regten geeft gegeven.

Echo Universel.

De Berlijnsche *National Ztg.*, in een welgeschreven artikel over onze tegenwoordige aangelegenheden, sprekende over den moeijelijken toestand, waarin het ministerie zich bij de opening der Kamers zal bevinden bij de interpellatiën der Groen-partij over de questie der bisschoppen, zegt: „Het ministerie van Hall meent een grooten troef in de hand te hebben, waarmede het zeker denkt, de partij te zullen winnen. Het heeft dezen troef zeer geheim gehouden; wij hebben echter geene verpligting, om dit ons bekend geworden geheim niet onverwijld te openbaren. Men heeft namelijk door onderhandelingen verkregen, dat de Paus in eene verandering van den eed der bisschoppen bewilligd heeft, die nu zoo gezworen zal worden als de Katholijke kerkvorsten dien in andere Protestantsche landen afleggen. Deze concessie van den Paus zal het ministerie zich beijveren, als eene zeer groote Protestantsche zege voor te stellen. Hare beteekenis is echter inderdaad gelijk nul, enz. Thorbecke zal echter ook bewijzen, dat de pauselijke quasi-concessie, waarbij men niet moet vergeten, dat Rome nimmer eene definitive schrede achteruit doet, niets is dan eene verschalking der regering door de curie van Rome. Volgens Thorbecke's stelsel ignoreerde men de bisschopen uit een staatkundig oogpunt; de staatkunde kende ze niet. Het concordaat was wel opgeheven; een nieuw was niet gesloten; den Paus was het vrijgelaten te doen, wat hij wilde, mits het slechts in overeenstemming was met de Grondwet en niet streed met de bestaande wetten. Dien ten gevolge was er geen sprake van erkenning en dus ook niet van bezoldiging der bisschoppen. Het nieuwe ministerie, dat wondren meent gedaan te hebben door de aangeknoopte onderhandelingen met den Pauselijken Stoel over den eed, moet de bisschoppen, die den overeengekomen eed zweren, erkennen, en zal dan verder niet weigeren kunnen die te bezoldigen.„

Heilig en onschendbaar is de naam des Konings! Dit is niet alleen eene grondstelling van den constitutioneelen regeringsvorm, maar een voorschrift der christelijke wijsbegeerte. ja meer nog, een eisch van het onbedorven hart. Slechts de allergemeenste straatjongens ontzien zich niet, den naam van hunnen vader oneerbiedig daarheen te werpen in hunne onderlinge twisten; maar fatsoenlijke lieden wachten zich er voor op straat te brengen, wat in eer en achting blijven moet. Gelijk de naam van God niet ijdelijk misbruikt mag worden, zoo moet het hoogst gezag, dat Gods plaats bekleedt, niet ijdelijk gesleept worden door het slijk der politieke discussiën.

Wat zal men dan zeggen van diegenen, die 's Ko-

nings naam, zoo hoog verheven boven alle partijen, verlagen tot een wapen, waarmede men de tegenpartij verraderlijke wonden toebrengt? Hoe is niet die eerbiedwaardige naam geprostitueerd ter gelegenheid der verkiezingen! Zoo gij *dezen* kiest, durfde men ten aanhoore van geheel het Nederlandsche volk schreeuwen, verlaat de KONING zijne residentie! Zoo gij *dezen* kiest, ontneemt de KONING u het garnizoen, dat het voorname bestaanmiddel van uwe stad uitmaakt! Nog anderen zeiden: Wij alleen, wij zijn de vrienden des KONINGS, *ons* alleen vertrouwt Hij; wie niet met ons is, is tegen Hem! Wie niet met ons is, beschouwt de KONING als Zijne vijanden! En tartend volgde daarop dan de woeste kreet: Kiest tusschen *Thorbecke* en den KONING!

Waarlijk, zij die zulke taal voeren: zij zijn geene ware koningsgezinden, maar vuige eigenbelangzoekers. Zij verdienen even weinig den naam van Christenen, als dien van fatsoenlijke lieden.

Kiest tusschen den Koning en Thorbecke! Schandelijke taal, waarmede men den onderdaan gelijk stelt met den Koning, en aan dezen in waardigheid ontneemt, wat men den onderdaan toevoegt. Begrijpen die woeste schreeuwers dan niet, dat Thorbecke juist door dat dwaas geschreeuw, bij het argelooze volk een *prestige* verkrijgt, grooter dan hij ooit gehad heeft? Men zag in hem een minister, een *afzetbaar dienaar* des Konings. Doch door die telkens herhaalde tegenstelling went het volk er zich aan, een *Tegenkoning* in hem te zien; iemand althans, die de eer verdient van tegen den Koning, als zijn gelijke, te worden opgewogen.

O domheid van den hartstogt! Den Afgod, dien men wilde afbreken, plaatst men op een hooger voetstuk, dan hij ooit gestaan heeft.

de Tijd.

De Minister van Binnenlandsche Zaken heeft, met wijziging der beschikking van 30 April ll., no. 120, houdende verdeeling van het hoofd-kiesdistrict Dordrecht, voor zooveel betreft het onder kiesdistrict Hendrik-Ido-Ambacht, en Sandelingen-Ambacht, die gemeenten ingedeeld bij het onder kiesdistrict Ridderkerk en Rijsoort, hoofdplaats Ridderkerk.

De Minister van Binnenlandsche Zaken heeft eene circulaire aan de Commissarissen des Konings uitgevaardigd, waarin te kennen wordt gegeven, dat er veelvuldige klagten bij Z. Exc. zijn ingekomen, dat de herdershonden van alenende kruisbengels moeten zijn voorzien; dat het de bedoeling van den wetgever niet kan geweest zijn, den koe- of schaapherder het gebruik van honden te beletten; dat echter aan den anderen kant moet gewaakt worden tegen het nadeel, dat ongebengelde herdershonden aan het jagtveld kunnen toebrengen. De Minister heeft mitsdien voorgeschreven, dat tegen den herder geen relaas van bekeuring zal worden opgemaakt, indien hij met een ongebengelden hond, ter hoeding van het vee in het veld is, ten ware de hond werd bevonden wild opsporende, daarop drijvende of wild grijpende of doodende.

Op den Hollandschen ijzeren spoorweg, tusschen Amsterdam en halfweg Haarlem worden over een paar vakken van omstreeks 200 ellen, proeven genomen met nieuwe rails, die aanvankelijk zeer goed voldoen.

Deze rails zijn niet op de gewone strekhouten, maar door ijzeren stoelen op de dwarsleggers bevestigd en hebben onder en boven denzelfden vorm, zoodat na eenigen tijd, deze rails kunnen worden omgelegd, en alzoo viermalen een nieuwen kant aan de wielen kunnen aanbieden.

Zij zijn zwaarder dan de vroegere, om alle doorbuiging tusschen de stoelen te voorkomen. Worden deze rails voor de geheele baan aangenomen, dan is het te verwachten, dat zij meer gelijk en voor het reizend publiek aangenamer zal zijn.

Wij vernemen, dat de *Société impériale des naturalistes*, te Moskou, den hoogleeraar Vrolik, te Amsterdam, heeft benoemd tot haar gewoon medelid.

Uit Alkmaar wordt gemeld, dat het zich liet aanzien dat het VIIIste Nederlandsche landhuishoudkundig congres, hetwelk van 21 tot en met 25 Junij aldaar zal gehouden worden, door vele vreemdelingen zal worden bijgewoond, daar nu reeds een 350 tal leden zich hadden aangemeld bij het bestuur, hetwelk zich met de huisvesting der vreemdelingen, ook buiten de vele logementen, belast.

De jaarlijksche algemeene vergadering van het Koninklijk Instituut van ingenieurs, werd den 7den Junij te 's Hage in de zaal Diligentia gehouden.

Na voorlezing der notulen der vergadering van den 12 April, werd door den voorzitter, den heer F. W. Conrad, de aandacht gevestigd op de werkzaamheden van het instituut over het afgeloopen jaar.

Dit algemeen verslag was reeds eenige dagen bevorens afgedrukt en aan de leden toegezonden.

Het instituut telde op den 20sten Mei 1853, 9 honoraire leden, 296 gewone leden en 40 buitengewone leden; zijnde een totaal van 346.

Uit de rekening en verantwoording, welke in deze vergadering goedgekeurd werd, bleek, dat het instituut, aan de uitgave en verspreiding van hare notulen, uittreksels uit vreemde tijdschriften, verhandelingen, meteorologische waarnemingen enz., besteed heeft eene som van *f* 4,615,35½.

Na de aankondiging van eenige boekwerken, welke ten geschenke waren ontvangen, deed de voorzitter voorlezing: *a.* van een verslag omtrent een nieuw middel, om het hout tegen verrotting en den schadelijken invloed van insecten te beveiligen, medegedeeld door het lid Chavannes.

b. Van eene mededeeling over de bereiding van meekrapbloem en alcohol, ingezonden door het lid Previnaire.

c. Vervolgens werd voorgelezen eene nota, betrekkelijk het verhang en het vermogen van de Boven-Maas door den heer E. Olivier Dz.

d. Door den minister van binnenlandsche zaken was ingezonden het algemeene verslag nopens het voorgevallene, tijdens de gewone en buitengewone rivier-correspondentie, in den winter van 1852 op 1853.

Na de ballottage van vier gewone en drie buitengewone leden, werden de aftredende leden van den raad F. W. Conrad, Forstner van Dambenoy en J. W. L. van Oordt, als zoodanig herkozen. *(Stoomp.)*

Varia.

Herinneringen.

De Heer Groen van Prinsterer zeide, in zijn 3de stuk over de vrijheid van onderwijs, aan den Graaf Schimmelpenninck, bl. 100, na eene aanhaling gedaan te hebben uit de *Aanteekening* van den Heer Thorbecke, o. a. het volgende:

«Ziedaar een gezag hetwelk, ik ben er van overtuigd, «ofschoon Gij, evenmin als ik, een onvoorwaardelijk lof«redenaar der beginselen van den bekwamen schrijver zoude «[illegible] «en ik houd mij verzekerd dat, welke redenen er voor het «niet opnemen van een zoo algemeen toegejuicht vernuft «onder het door U gevormde Ministerie mogen hebben «bestaan, het ook aan U, die in Engeland met de eischen «eener waarlijk Constitutionnele Regering meer van nabij «bekent zijt, onder het vele zonderlinge van dezen tijd, «bij uitnemendheid zonderling voorkomt dat de man, wiens «geschriften, naar het eenstemmig oordeel van deskundi«gen, gerekend worden het meest tot regt verstand der «Grondwet, en tot voorbereiding eener Grondwetsherziening «medegewerkt te hebben: dat juist hij, terwijl zoo menigeen «op den voorgrond treedt, naar het schijnt, op den ach«tergrond wordt gehouden; dat de President der Commissie, «die zich, door het onmiskenbare van zijn stijl, als ver«vaardiger ook der *Memorie van Toelichting* bekend ge«maakt heeft; dat deze scherpzinnige beoefenaar van het «staatsregt, in zeker opzigt, de ziel der Constitutionele «beweging van den huidigen dag; dat, zeg ik, naar het «zich, tot dus ver laat aanzien, *Thorbecke* niet in de «gelegenheid zal zijn, in de Staten-Generaal (waar toch «eene nauwgezette en grondige beoordeeling voor alle «partijen wenschelijk is) het woord te voeren ter verdedi«ging en uiteenzetting van het voornamelijk door hem «geredigeerde werk. Doch ik mag mij niet begeven in het«geen tot de beginselen van ons tegenwoordig Ministerie «behoort; ik wil niet vragen, of de aanhaling van het «bekende vers «*sic vos non vobis*» te pas komt; ik ver«wacht, dat de oorzaak mijner bevreemding welligt spoedig «ophouden zal, en inmiddels zal ik mij verblijden op het «gewigtige punt, dat mij bezig houdt, eenen, hetzij in of «buiten het Bewind, zoo krachtvollen medestander te be«zitten.»

Voor zoover het bovenstaande betreft de benoeming van den heer Thorbecke tot lid van de Staten-Generaal, waren deze woorden van den heer Groen uitstekend toepasselijk geweest op den verachtelijken strijd, die dezer dagen, op het voorbeeld van het manifest van het ministerie, op nieuw tegen den heer Thorbecke is gevoerd.

Waarom heeft *de Nederlander*, die zoo onzaggelijk veel op heeft met citaten, maar vooral met citaten uit de geschriften of de redevoeringen van den heer Groen, de bovenstaande regels niet in herinnering gebragt, om aan de lage knoeperijen, die in het werk gesteld werden, om op nieuw den heer Thorbecke uit de Staten-Generaal te weren, een einde te helpen maken?

Eerst *na* dat de heer Thorbecke was gekozen, roept de *Nederlander* schijnheilig uit: «Wat zou het jammer geweest zijn, indien de heer Thorbecke niet gekozen ware!»

De *Nederlander* is dan ook de echte uitdrukking van den *Protestantschen zin*, dien elk regtgeaard protestant verfoeit.

Prijscourant der Effecten.

AMSTERDAM. MAANDAG 13 JUNIJ.

Nederland, Werk. Schuld,	à 2½ Pct.	62 15/16	63	63	
Dito dito.	» 3 »	75¾			
Dito dito.	» 4 »	94 7/16	⅜	⅜	
Amortisatie.	» 3½ »	94			
Aand. Handel-Maats	» 4½ »	94¼			
O. I. Leening 1844	» 4				
Aand. Arnh. Spoorweg	» [illegible]				
Dito Holl. dito.	»				
Belgie, Certificaten	» 2½ »				
Dito bij Rothschild	» 2½ »	51¾			
Frankrijk, Certificaten	» 3 »	7			
Rusland, bij Hope en Comp.	» 5 »	108⅝			
Dito Aº. 1828—1829	» 5 »	107⅝			
Inschr. op 't Grootboek	» 6 »				
Dito Certificaten	» 6 »	74½			
Cert. dito Hamburg Amin.	» 5 »				
Negot. 1831 en 1833.	» 5 »	9			
Dito 1840	» 4 »	92⅝			
Dito Stieglitz	» 4 »	91¾			
Dito Nieuwe	» 4 »				
Nieuwe Eng.	» 4½ »				
Spanje, Nieuwe 3 pCt. thans	» 1 »	26	1/16		
Nieuwe.	» 3 »	4			
Binnenlandsche	» 3 »	42 15/16	43	15/16	
Cert. Coup. Sp. Com.		5 15/16	6		
Amort. Schuld					
Portugal, te Londen	» 5 »	3			
Dito dito	» 4 »	36½	⅜	½	
Weener, Bank.	» 5 »				
Dito.	» 4 »				
Metalliek 1816—1852	» 5 »	81	¼		
Dito 1847	» 2½ »	41⅞			
Dito 1851 en 1852	» 2½ »	41¾	⅞		
Dito 1849	» 5 »	9[illegible]			
Dito Lett. B.	» 5 »	9[illegible]			
Aand. *f* 500 bij Rothschild.					
Dito *f* 250 dito 1839	*f*				
Napels, Certific. bij L. & R.	» 5 pCt.				
Polen, Obligaten	» 4 »	8			
Aandeelen 1835	*f*	1			
Sardinie, te Londen	» 5 pCt.				
Denemarken, Dito	» 5 »	1			
Grieken, te Londen	» 5 »	6			
Philad., bij Hope en Comp.	» 5 »				
Te Londen	» 6 »				
Bank					
Louisiana, te Londen	» 5 »	100¼			
Brazilie, te Londen 1824	» 5 »	9			
Dito 1843	» 5 »				
Grenada, Dito à 100 p. st.	» 2½ »	2			
Dito Uitg.		10			
Ecuador.					
Mexico, te Londen Nieuwe	» 3 »	25⅞			
Venetie, te Londen	» 3½ »	8			
Dito Uitg.	» 1 »	1			

Koers van het geld: Beleening 2½, Prolongatie 2½, Disconto 2 pCt.

Over het geheel was onze fondsenmarkt heden willig gestemd en waren de omzettingen in de hoofdsoorten van Holl. en vreemde effecten vrij levendig.

Bij JOH. NOMAN en ZOON, te 's Gravenhage.